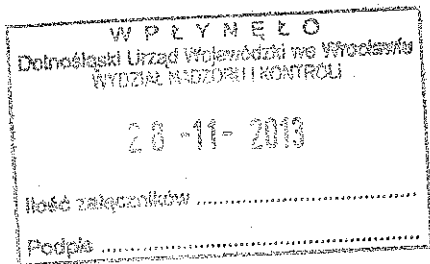

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-KNPS.431.2.23.2013/EK

Wrocław, dnia 21 listopada 2013 r.

Pani
Iwona Ewa Pawlos
Dyrektor
Zespołu Placówek
Opiekuńczo-Wychowawczych
w Świdnicy
Placówka
Opiekuńczo-Wychowawcza
„Kraszowicka Bajka”

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

W dniu 7 października 2013 roku do Wojewody Dolnośląskiego wpłynęło pismo od Rzecznika Praw Dziecka w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świdnicy. Szczególnie zwrócono uwagę na jedną z placówek wchodzącą w skład Zespołu – Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą przy ulicy Kraszowickiej 15, „Kraszowicka Bajka”.

Analiza treści pisma pozwoliła wyodrębnić zagadnienia wskazujące, w opinii autorów, na nieprawidłowości w działaniach Placówki.

Podnoszone sprawy dotyczyły:

1. *zabierania rzeczy osobistych, w tym przypadku telefonów komórkowych,*
2. *niewłaściwego odnoszenia się do wychowanków przez kadre,*
3. *przekazywania przez kadre informacji o wychowankach innym wychowankom.*

W związku z powyższym w dniach 5 i 6 listopada 2013 roku została przeprowadzona kontrola w trybie uproszczonym w Zespole Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Placówce przy ulicy Kraszowickiej 15 – „Kraszowicka Bajka”, na podstawie Zarządzenia Wojewody Dolnośląskiego Nr 373 z dnia 30.10.2013 r. oraz upoważnienia Nr PS-KNPS.0030-396/13 wydanego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu dnia 4 listopada 2013 r.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów w składzie: Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki – przewodnicząca zespołu, Honorata Borowiec – starszy inspektor wojewódzki, kontroler. Kontrolę wpisano do Książki Kontroli pod numerem 85. W celu zgromadzenia informacji dających całościowy obraz funkcjonowania jednostki, przeprowadzono rozmowy z pracownikami placówki i z wychowankami.

Celem przeprowadzonego postępowania kontrolnego była ocena funkcjonowania placówki w zakresie przestrzegania Praw Dziecka, standardów opiekuńczo-wychowawczych, wypełnianych przez pracowników obowiązków, zapewnienia wychowankom bezpiecznego

pobytu w placówce oraz ogólnej atmosfery panującej wśród dorosłych i dzieci w kontekście zagadnień podniesionych w inicjującym sprawę piśmie.

Podjęte czynności kontrolne polegały m.in. na sporządzeniu protokołów ustnych oświadczeń złożonych kontrolującym przez Dyrektora Placówki oraz pracowników. Z rozmowy kierowanej z wychowankami Placówki sporządzono notatki służbowe. Dodatkowo, odebrano za potwierdzeniem, kserokopie dokumentacji dotyczącej pobytu wybranych wychowanków w Zespole i działań Placówki w tym zakresie. Zebrano odpowiedzi wychowanków po przeprowadzeniu rozmów, które miały na celu zweryfikowanie informacji przekazanych w piśmie a stanem panującym w Placówce.

Przeprowadzone działania kontrolne oraz zgromadzona dokumentacja pozwoliły na stwierdzenie następującego stanu faktycznego:

1. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Kraszowicka Bajka” to jedna z sześciu placówek wchodzących w skład Zespołu Placówek Opiekuńczo- Wychowawczych ze Świdnicy. Zespół jest prowadzony przez Starostwo Powiatowe ze Świdnicy. „Kraszowicka Bajka” przeznaczona jest dla 14 wychowanków i obecnie tylu jest również w ewidencji. Funkcję Dyrektora Zespołu pełni Pani Iwona Pawlos, natomiast koordynatorem tej Placówki jest wychowawca Adam Gacek.

2. Zespół działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny. Określa on m.in. zasady działania Placówek i jej organów, zadania dyrektora i zasady prowadzonych przez niego kontroli, działających zespołów wychowawczych i pracowniczych.

Dowód kontroli: akta sprawy str. 8-11

3. W dniach kontroli w Placówce przebywało 11 wychowanków, dwójka została przekierowana do Zakładu Poprawczego (sprawa jest w toku, podopieczni zostaną wkrótce skreśleni z listy wychowanków), jeden przebywa w MOS, do Placówki przyjeżdża tylko na weekendy. Wszystkie dzieci mają postanowienia Sądu i skierowania.

Dowód kontroli: akta sprawy str. 9

4. Placówka mieści się w wolnostojącym domu typu willowego, w dzielnicy domków jednorodzinnych. Wokół budynku jest ogrodzona posesja z zagospodarowanym terenem zielonym. Dzieci zajmują 5 pokoi od jednoosobowego do trzyosobowych. Na terenie tej Placówki jeden pokój przeznaczony jest dla młodocianej matki z dzieckiem, która tuż przed kontrolą została do niej przyjęta. Do dyspozycji wychowanków jest duża kuchnia, oddzielna jadalnia - salon, dwie łazienki, dwie toalety. Warunki stworzone dla dzieci są bardzo dobre. Jest czysto, schludnie. Podopieczni są zadowoleni z zamieszkania w tym miejscu, są tutaj od września. Wcześniej mieszkali w centrum Świdnicy, w wielorodzinnej kamienicy.

5. W Placówce na ulicy Kraszowickiej zatrudnionych jest 6 wychowawców. Zwiększona obsada kadry związana jest z pobytem małego dziecka. W ten sposób Placówka funkcjonuje całą dobę, bez przerw w dyżurach wychowawczych w godzinach od 8.00 do 13.00. Z rozmów z dziećmi wynikało, że są one zadowolone z takiego rozwiązania, ponieważ w przypadku konieczności pozostania przed południem w Placówce, zmuszone były przechodzić do sąsiedniej Placówki w obrębie Zespołu.

Dowód kontroli: akta sprawy str. 9,76

4. Badając zagadnienie dotyczące posiadania rzeczy prywatnych, w tym używania telefonów komórkowych stwierdzono, że w Placówce nie ma w formie przepisu czy regulaminu określonego sposobu korzystania z tych urządzeń. Dzieci mają je do swojej dyspozycji cały czas, są w ten sposób również pod ciągłą kontrolą personelu. Jeżeli natomiast zdarzą się sytuacje niewłaściwego ich użytkowania, typu – słuchanie w godzinach nocnych głośnej muzyki, czy też rozmowy po godzinie 22.00, mogą być zastosowane indywidualne restrykcje,

np. zabieranie aparatów na noc. Wychowankowie znają konsekwencje tych zachowań, pomimo tego sytuacje takie się zdarzały.

Dowód kontroli: akta sprawy str. 13,74, 78

5. W czasie ostatnich wakacji i na początku roku szkolnego 2013/14 w Placówce stwierdzono, że niektórzy wychowankowie posiadają aparaty niewiadomego pochodzenia. W związku z tym, w porozumieniu z policją, poproszono wybrane dzieci o oddanie telefonów celem sprawdzenia ich pochodzenia. W przypadku tzw. „czystego telefonu” był on zwracany, natomiast w przeciwnym wypadku było on rekwirowany. W ten sposób ujawniono dwa aparaty, które pochodziły z kradzieży. Obaj wychowankowie ponieśli konsekwencje swoich czynów. Jeden, jako już pełnoletni, został skreślony z listy za niewywiązywanie się z zapisów kontraktu, drugi natomiast został skazany na prace społeczne. Rozmowa osób kontrolujących z tym wychowankiem potwierdziła powyższą wersję zdarzeń, a wychowanek sam ubolewał, że dał się zmanipulować i kupił „okazyjnie” od kolegi nowoczesny telefon komórkowy.

Dowód kontroli: akta sprawy str. 13

6. Podczas rozmowy z wychowankami Placówki odnośnie właściwego zwracania się wychowanków i wychowawców do siebie nawzajem, poszczególni rozmówcy nie wnosili zastrzeżeń. Sporadycznie mogły zdarzyć się sytuacje niewłaściwego odnoszenia się personelu do podopiecznych, jednak potwierdziła to tylko jedna z osób rozmawiających, wskazując na kierownictwo Zespołu. Inni tego faktu nie znają. Niezależnie od zaistniałej sytuacji, nie może być takich zdarzeń, które będą odczytywane przez wychowanków jako niewłaściwe postawy dorosłych. W przyszłości należy dołożyć wszelkich starań, aby podobne sytuacje nie miały miejsca.

Dowód kontroli: akta sprawy str. 9,76

7. Kwestia zaufania do osób dorosłych, ich właściwej postawy wychowawczej była tematem kolejnych indywidualnych rozmów z dziećmi. Wszyscy określili te stosunki jako zadawalające, jako satysfakcjonujące ich wzajemne relacje. Jednocześnie dzieci zwróciły uwagę na to, iż są wśród kadry osoby którym się bardziej ufa i chętnie rozmawia, ale też są tacy, których się unika i nie lubi. Natomiast nikt z rozmawiających nie wskazał sytuacji, w której byłby świadkiem rozmowy dorosłych na temat innych wychowanków. Odczucia wychowawców w tym obszarze wskazują, że jest to kwestia bardzo delikatna i nie dopuszczalna w codziennej pracy. W związku z tym, że sytuacja taka została jednak zgłoszona, należy zwracać szczególną uwagę na okoliczności w jakich prowadzone są rozmowy osób dorosłych z dorosłymi jak również z dziećmi.

Dowód kontroli: akta sprawy str. 74,76

8. W Zespole zatrudniony jest pedagog i psycholog, każdy w pełnym wymiarze etatu (40 godzin tygodniowo). Z przedstawionego grafiku ich pracy wynika, że w poszczególnych dniach tygodnia oprócz piątku, każdy z nich jest przynajmniej w jednej z sześciu placówek. Prowadzą tam zajęcia grupowe lub indywidualne terapie. Ponadto w przypadkach nagłych, specjaliści zawsze są do dyspozycji i mogą przeznaczyć czas dla potrzebujących.

Dowód kontroli: akta sprawy str. 16

Podsumowując, należy stwierdzić, że niepokój zawarty w piśmie osób zgłaszających problemy w Placówce nie do końca został potwierdzony. Wskazane nieprawidłowości w działaniu Domu zostały podczas kontroli zweryfikowane. Nie stwierdzono by zakres i ciężar ewentualnych uchybień mógł spowodować złą pracę opiekuńczo-wychowawczą. Należy przy tym zawsze pamiętać, że opieka nad dziećmi jest niezwykle trudnym zadaniem, wymagającym od dorosłych cierpliwości, zrozumienia i poszanowania podopiecznych. W opinii wychowanków nie są łamane ich prawa, natomiast nie wszyscy do końca akceptują swoją sytuację. Część z nich manifestuje to buntem, inni złością czy postawami roszczeniowymi.

Podczas kontroli nie wydaje się zaleceń pokontrolnych, natomiast uczula się wszystkich dorosłych na właściwy stosunek do wychowanków, formułowanie jasnych i zrozumiałych komunikatów, przestrzeganie wypracowanych reguł postępowania w stosunku do podopiecznych, konsekwencję w procesie wychowawczym i konstruktywną współpracę pomiędzy poszczególnymi pracownikami.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko, nie wstrzymuje to jednak realizacji ustaleń kontroli.

ZOP. WOJEWÓDY DOLNOŚLĄSKIEGO

Daria Grzybowska

Zast. Dyrektora

(kierownik jednostki kontrolującej)

Do wiadomości:

1. Starosta Powiatu Świdnickiego
2. Wydział Nadzoru i Kontroli w/m
3. Rzecznik Praw Dziecka
4. a/a

